

XRcise

**Het belang
van gehoor-
bescherming**

**Persoonlijke
coaching bij
'Afhangen'**

**Vaccinatie
voor militairen
verplicht?**

9000 vacatures bij Defensie

Defensie-recruitment
zet alle zeilen bij

4 UNIEKE VERZEKERING VOOR BBTV-LEDEN
 5 KORT NIEUWS
 10 VRAAG 'T NATALIE
 12 BBTV
 13 VRRROEMMM!
 14 ACTIES VAKBONDEN
 16 FIT FOR ACTION
 18 DE REDACTIE TIPT...

20 AON
 21 MATERIEEL
 24 DE WEEK IN BEELD
 25 SF
 29 P&O-FLASH
 30 FILMRUBRIEK
 31 ZANDHAZEN
 32 LID WORDEN, DAAROM!

6 AFHANGEN (+WEGGEEFACTIE!)

Oud-militair Michiel van der Pols stond aan de basis van het succesvolle online platform 'Afhangen'. Van der Pols was voorheen officier, BBE'er en stadsmarinier en coacht nu werknemers met een hoog-risico-beroep. Speciaal voor deze XRCise geeft hij een gesigeneerd exemplaar van zijn boek *De doorbraak weg*.

22 GEHOORBESCHERMING

Gehoorschade blijkt nog vaak voor te komen binnen de krijgsmacht. De wereld van Defensie is dan ook gevuld met lawaai: gevechts-vliegtuigen, werkplaatsen, rupsvoertuigen, springstoffen, schietoefeningen. XRCise interviewde kolonel Ron Jongejeugd over het belang van goede gehoorbescherming.

9 VERPLICHT VACCINEREN?

De BBTV ontvangt berichten dat sommige commandanten militairen verplichten zich te laten vaccineren tegen COVID-19. Is dat toegestaan? Mag een commandant of Hoofd Diensteenheid vaccinatie opleggen aan defensiepersoneel? De redactie zocht het uit.

26 BUDDY BIJ DEFENSIE

Sergeant-majoor Buddy is Defensie-recruiter, vlogger, verbindelaar, Serious Gaming-initiatiefnemer en D&I-ambassadeur. Het kan goed zijn dat je hem van social media kent, want online is hij 'Buddy bij Defensie'. Lees het interview met deze creatieve recruiter in hart en nieren vanaf pagina 26.

 Volg ons op Instagram: @bbtv_defensievakbond

BBTV ■ Postbus 93037 ■ 2509 AA Den Haag ■ Telefoon: 070 3155111 ■ Militaire nummer (géén 06-nummer!): *06 546 66156
 ■ Fax: 070 3839840 ■ E-mail: bbtv@mijnvbm.nl ■ Internet: www.bbtv.nl

Lidmaatschap

Leden van de BBTV kunnen op elk gewenst moment hun lidmaatschap opzeggen. Bij een opzegging voor 1 december van een jaar eindigt het lidmaatschap op 31 december van dat jaar. Opzeggingen die in de maand december worden ontvangen worden pas op 31 december van het daaropvolgend jaar geëffectueerd. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Verhuizen? Uitzending?

Geef dit door via LEDENADMINISTRATIE@MIJNVBM.NL

Verspreiding

Gratis op huisadres voor leden

ISSN: 1389-210X | Oplage 9.000

Redactie Daniel Lameriks ■ Peter Visser ■ Vormgeving Studio VBM ■ Redactiemedewerkers Geza (strip) ■ Natalie van Os ■ Suzanne Stam
 Fotografie Daniel Lameriks ■ Peter Visser ■ Media Centrum Defensie ■ Drukkerij Senefelder Misset BV

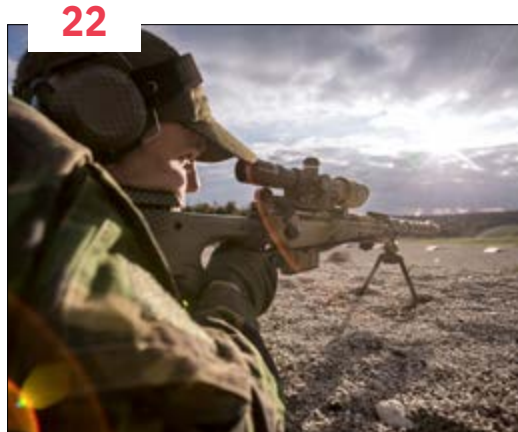
BBTV

VAKBOND VOOR JONGE
BEROEPSMILITAIRES

REDACTIONEEL

WEGGEEF-
ACTIE!

We want you!

In de 18e eeuw moesten marineofficieren hun eigen vlootpersoneel bij elkaar ritse- len. De methode die daarvoor het beste werkte: het slaan van een grote trom op dorpsmarkten en stadspleinen. Werkzoe- kenden wisten dan dat er wat te halen viel en kwamen uit aanpalende straatjes aangerend. Om voldoende manschappen te werven, werden ook buitenlanders gerekruteerd. Het maakte niet uit of ze afkomstig waren uit het land waartegen oorlog werd gevoerd en dat zij tegen hun eigen landgenoten moesten vechten. Te- genwoordig gaat werving en recruitment er nét even wat anders aan toe. Defen- sie-recruiters maken vandaag de dag gebruik van een keur aan mogelijkheden om de krijgsmacht in de kijker te spelen. Zo zijn er game-events, summer schools, Defensie-tussenjaren, snuffelstages. Maar bijvoorbeeld ook promotiestands op het Kwaku-festival, WhatsApp-sprekuren en bezoeken aan de moskee. Voor deze XRCise sprak de redactie met Defen- sie-recruiter Buddy M., een gedreven sergeant-majoor met een groot, groen hart. Benieuwd hoe de krijgsmacht die 9000 lege stoelen wil gaan vullen? Lees het interview vanaf pagina 26. Veel leesplezier!

Namens de redactie,
Daniel Lameriks

**Je hoeft hiervoor zelf niets meer te doen
als je lid bent of wordt van de VBM / BBTV**

VBM
vakbond voor burger en militair defensiepersoneel

BBTV
VAKBOND VOOR JONGE
BEROEPSMILITAIREN

Unieke

24 ongevallenverzekering
voor actief dienende leden
van de VBM en BBTV
uurs

Collectieve ongevallenverzekering

Je moet er niet aan denken maar een ongeluk zit in een klein hoekje. De VBM|BBTV heeft voor al haar actief dienende militaire en burgerleden een unieke collectieve ongevallenverzekering afgesloten.

Met deze verzekering heb je dekking voor een ongeval tijdens woon-werkverkeer, maar ook voor ongevallen in de hele wereld. Het actief dienende militaire lid is ook tijdens de uitoefening van zijn werkzaamheden als militair verzekerd. Dus ook tijdens missies gedurende 24 uren per dag, 7 dagen per week en 365 dagen per jaar.

De collectieve ongevallenverzekering van de VBM|BBTV biedt een dekking van:

- € 2.500 bij overlijden als gevolg van een ongeval;
- € 6.000 in geval van algehele blijvende invaliditeit door een ongeval. Bij gedeeltelijke blijvende invaliditeit door een ongeval een evenredig percentage van € 6.000.

Je hoeft voor de verzekering zelf niets te doen.

Echter, indien een ongeval is gebeurd, moet je dit zo spoedig mogelijk melden.

Blijvende Invaliditeit

Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk drie maanden na het ongeval Aon in kennis stellen. Bel 010 44 888 75. Aon helpt je dan verder.

Overlijden

Bij overlijden moet zo spoedig mogelijk doch binnen 48 uur en voor de begrafenis of crematie Aon in kennis worden gesteld. Bel 010 44 888 75. Aon helpt je dan verder.

AON

'voor alle actief dienende militaire en burgerleden'

**'dekking voor een ongeval tijdens
woon-werkverkeer'**

**'actief dienend militair lid is ook tijdens de
uitoefening van zijn werkzaamheden verzekerd'**

'dus ook tijdens missies'

'waar ook ter wereld'

**Dit alles
zit in je
lidmaat-
schap**

!!!

Overleg met Defensie weer gestart

Defensie en de vakbonden hebben onlangs besloten om de onderhandelingen over een nieuwe cao (arbeidsvoorwaardenakkoord) voort te zetten. Het zal je niet ontgaan zijn dat de bonden eind 2020 moesten besluiten dat het overleg met Defensie volledig op slot zat en dat de twee partijen geen stap verder kwamen. De bonden willen onder meer een fatsoenlijke loonsverhoging voor het defensiepersoneel, maar Defensie bood daar nauwelijks ruimte voor. Gevolg was dat het overleg maandenlang op z'n gat lag en dat de bonden (waaronder de BBTV) allerlei acties op touw hebben gezet om de armzalige staat van de krijgsmacht onder de aandacht te brengen. Begin juli hebben Defensie en de vakbonden het overleg over een nieuwe cao weer opgepakt. Zo is er gesproken over salarisverhoging, thuiswerken en reiskosten. Over één ding zijn alle partijen het eens: het defensiepersoneel heeft recht op duidelijkheid over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord. De komende tijd willen de vakbonden zoveel mogelijk stappen zetten. Wij houden je uiteraard op de hoogte van de vorderingen.

Betaaldata salaris Defensie: • Dinsdag 24 augustus 2021 • Vrijdag 24 september 2021 • Vrijdag 22 oktober 2021
Uiterlijk de volgende werkdag staat het geld op je rekening bijgeschreven.

Oproep aan alle Afghanistan-veteranen

Binnenkort zijn alle troepen uit Afghanistan vertrokken. Wij maken ons ernstig zorgen over een grote groep tolken die voor ons gewerkt heeft. Zij zijn in groot gevaar nu het land weer meer en meer in handen komt van de Taliban. Die zien de tolken als verraders en hebben een prijs op hun hoofd gezet.

Onlangs is onder druk van de Tweede Kamer besloten dat de Nederlandse overheid zich meer gaat inspannen om de achtergebleven tolken alsnog hier naartoe te halen. Minister van Defensie Bijleveld beweert dat niet alle tolken in beeld zijn of bereikt kunnen worden. Daarom doen wij een beroep op jullie. Heb jij nog contact met de tolk(en) met wie jij of je eenheid hebt/ heeft samengewerkt? Stuur/mail/app hen dan het bericht dat wij speciaal hiervoor hebben opgesteld. Het bericht is op de BBTV-website geplaatst: www.bbtv.nl/ (onder nieuwsberichten).

Ieder leven dat we samen kunnen redden is er namelijk een, onder het motto: 'wij laten niemand achter'. Deel dit bericht alsjeblieft ook met andere Afghanistan-veteranen. Wij zullen er met een kleine groep vrijwilligers alles aan doen om hun situatie onder de aandacht van de overheid te brengen. Uiteindelijk is het de overheid die beslist of de tolk (en zijn evt. gezin) naar Nederland mag komen. **BBTV**

‘Wij kennen het hol van de leeuw van binnen’

Oud-militair Michiel van der Pols richtte samen met compagnon Twan van Tilburg het succesvolle platform ‘Afhangen’ op. Op Afhangen.com hebben zich meer dan honderd coaches, trainers en therapeuten verzameld, die zélf werkzaam zijn (geweest) in een hoog-risico-beroep. (Oud-)medewerkers uit deze sector (waaronder Defensie) die kampen met PTSS, burn-out, depressie, angsten e.d. kunnen bij Afhangen terecht voor hulp van een professional die de hoog-risico-wereld als zijn broekzak kent. *It takes one, to know one*. De redactie interviewde coach en ontwikkelaar van de doorbraakmethode Michiel van der Pols voor een blik in de militaire ziel.

Je hebt zelf 25 jaar hoog-risico-beroepen gehad. Hoe verliep jouw loopbaan binnen deze sector?

“Die begon in 1995 op het KIM, want ik wilde graag officier worden bij het Korps Mariniers. Tijdens de POTOM en mijn stage als pelotonscommandant had ik de ‘koudweer’-, bergen paraopleiding al gedaan, dus nog voor mijn afstuderen had ik de meeste ‘speldjes’ al verzameld. Na mijn eerste operationele plaatsing (in de West), gaf ik me op voor de BBE-keuring (Bijzondere Bijstandseenheid; de voorloper van M-Squadron,

NLMARSOF). Bij deze eenheid heb ik uiteindelijk de meeste jaren doorgebracht. Ik startte er als pc en werd daarna trainingsofficier; in die functie was ik verantwoordelijk voor de oefeningen, opleiding en nieuwe aanwas. Na bijna 13 jaar dienst verliet ik (als opvolgend commandant BBE) het Korps, omdat ik als ‘stadsmarinier’ bij de gemeente Rotterdam aan de slag kon.”

Wat hield die functie in?

“Als stadsmarinier (die benaming heb ik trouwens nooit echt goed begrepen, maar goed; het beestje

moet een naam hebben) was ik verantwoordelijk voor de aanpak van onveiligheid in de hardnekkigste probleemwijken van Rotterdam. Ik kreeg een aardig budget, dus we konden allerlei initiatieven opzetten en krachtig optreden. We hielden ons bezig met de aanpak van lokale criminaliteit, drugshandel, ondermijning, straatterror, *you name it*. Ik heb veel geleerd in die tijd – als militair leefde ik in een bubbel en was ik echt internationaal georiënteerd; als stadsmarinier stond ik middenin de armoedige, schrijnende onderkant van onze maatschappij.”

Michiels beëdiging

Je bent nu coach voor hoog-risico-beroepen. Waarom gooide je het roer om?

“Na 12 jaar als stadsmarinier gewerkt te hebben en na mijn carrière bij het Korps, knaagde er iets. Het ging goed met mijn werk, ik was succesvol in wat ik deed, had een mooi huis en dito auto. Maar dat was de buitenkant, de uiterlijkheden. Ik was mezelf voorbijgestreefd, door altijd maar te focussen op mijn werk en de resultaten die ik wilde behalen. Wie was ik nu eigenlijk écht; de man achter het uniform? En waarom had ik mijn ‘binnenkant’ en mijn omgeving zo lang op de 2e plaats gezet? Om daar inzicht in te krijgen, ben ik op zoek gegaan naar antwoorden. Die zoektocht resulteerde uiteindelijk in mijn boek *De doorbraak*.”

Waar kwam je achter?

“Door mijn vorming bij de mariniers en de special forces, en later als stadsmarinier, had ik mezelf een bepaald imago en kijk op de wereld aangemeten. Ik hoorde wel eens in mijn omgeving dat ik zo stoïcijns was en dat niets me leek te deren.

En dat klopte ook, kan ik nu met terugwerkende kracht zeggen. Ik liet alles van me afglijden. Tijdens mijn werk kwam die hardheid van pas. Ik werd erom gewaardeerd en ik kreeg zaken voor elkaar die anderen niet lukte. Maar dat geharde imago kon ik niet loslaten en ik nam het na een werkdag mee naar huis. Ik was een ambitieuze workaholic geworden, die niet meer in staat was ‘gewoon’ mens te zijn. Toen ik daar achter kwam, heb ik me in het diepe gestort: ik ben veel gaan lezen, gesprekken gaan voeren, aan trainingen gaan deelnemen en heb een opleiding tot coach gevolgd. In die opleiding kwam ik er onder meer achter dat mijn drang tot presteren teruggaat tot mijn vroege jeugd. Ik groeide op in een druk gezin, en om gezien te worden – en om goedkeuring van mijn ouders te krijgen – probeerde ik zo goed mogelijk te doen wat er van mij verwacht werd. Ik paste me dus voortdurend aan, zonder te leren wie ik nu eigenlijk zélf was. Mijn aanmelding voor de officiersopleiding op jonge leeftijd was een manier om mezelf te kunnen bewijzen. In de ‘rol’

van marinier blinkte ik uit, want Defensie is natuurlijk de plek bij uitstek waar je kunt scoren door te laten zien wat er van je verwacht wordt.”

Je ontwikkelde de doorbraakmethode. Wat doe je precies tijdens je coaching-sessies?

“Samen met de cliënt maak ik een analyse van zijn belangrijkste levensgebeurtenissen en hoe hij daarop heeft gereageerd. Daarin spelen de kindertijd en adolescentie een belangrijke rol, want in die periode wordt je persoonlijkheid voor een groot deel gevormd. Ik kijk naar hoe een persoon beslissingen neemt – op ratio of op gevoel? En ik onderzoek of en hoe iemand zichzelf heeft aangepast aan zijn omgeving en welke consequenties dat heeft gehad voor de stappen in zijn leven. Kort gezegd, wil ik de cliënt beter inzicht in zichzelf geven. Ik coach regelmatig officieren, DSI'ers, arrestatieteam-leden (omdat ik zelf uit die hoek kom) en wat me dan onder meer opvalt: bijna altijd hebben zij een verstoorde relatie met hun vader. De vader was afwezig, wees hen af, toonde geen begrip of was gewelddadig. Dat laat natuurlijk diepe sporen na. Wat je dan vaak ziet is dat de zoon bewijsdrang ontwikkelt om tóch gezien te worden. En wat dwingt respect en waardering af? Een functie met aanzien binnen de krijgsmacht ligt dan voor de hand. In mijn sessies wil ik dat soort zaken aan de oppervlakte krijgen en onderzoeken hoe iemand in elkaar zit. Heeft hij een overlevingsstrategie ontwikkeld? En welke keuzes kan hij nu maken die wél goed voor hem zijn? Ik geef vervolgens een

Als opvolgend compagniescommandant in Irak

Michiel aan het werk als coach

nieuwe richting aan die past bij de persoon.”

Je coacht ook militairen en politieagenten met PTSS. Waar zijn zij bij gebaat?

“Als iemand met PTSS-klachten bij me komt, bespreken we tijdens de sessie uitvoerig zijn levensloop. En wat me dan iedere keer weer opvalt, zónder uitzondering: voordat ze de traumatische gebeurtenis (die PTSS veroorzaakt) meemaakten, was hun leven al langere tijd uit evenwicht. Ze zaten al in een patroon van verkeerde levenskeuzes, onverwerkte problematiek uit hun jeugd en/of een disbalans tussen werk en privé. Doordat hun emmer al bijna overliep, waren zij niet in staat om de heftige gebeurtenis te verwerken. In mijn coachingssessie kijk ik naar veel meer dan alleen de militair die voor me zit, en dus ook niet alleen naar de traumatische ervaring. Ik spoor iemand met PTSS-klachten aan om zichzelf open te stellen en te praten (wat voor sommigen echt moeilijk is), zijn kwetsbaarheden te tonen en keuzes te maken die bij hem passen. Ik hoop de balans weer in zijn leven terug te brengen, zodat de emmer nooit meer vol hoeft te stromen.”

Defensie heeft zelf ook een interne geestelijke gezondheidszorg. Waarom zoeken militairen het toch vaak elders?

“Dat heeft meerdere redenen. Schaamte en angst spelen zeker een rol. Militairen hebben nog vaak het idee dat als zij persoonlijke problemen aankaarten, die informatie ook bij leidinggevenden terecht kan komen. Er wordt gevreesd dat het hun carrière kan schaden, zeker als ze kampen met problemen die zijn ontstaan door slecht werkgeverschap. Defensiemedewerkers weten dan de weg naar mij te vinden omdat ik geen onderdeel ben van de organisatie, maar wél heel goed met het bedrijf bekend ben. Er is ook snel vertrouwen over en weer, omdat ik als oud-militair de krijgsmacht van binnen en buiten ken. Daarnaast vinden mijn coachingssessies niet plaats op een kazerne, in uniform, in een steriel kamertje, maar op ‘neutraal terrein’ en gewoon in spijkerbroek.”

Waar hoop je over 5 jaar te zijn met Afhangen?

“Dan hoop ik een stuk verder te zijn met mijn missie: meer aandacht voor de mens achter het uniform. Dat doe ik als coach,

Weggeefactie!

Win een persoonlijk gesigneerd exemplaar van Michiels boek *De doorbraak!*

Hoe? Stuur een mail naar: bbtv@mijnvbm.nl en vertel daarin hoe jij denkt dat Defensie meer kan doen voor het (geestelijk) welzijn van defensiemedewerkers. Onder de inzendingen wordt het boek verloot.

Meer weten en verder lezen?

Kijk op: afhangen.com/ of doorbraakcoaching.com/

maar bijvoorbeeld ook door lezingen te geven. Ik hoop bij te dragen aan een cultuurverandering binnen Defensie, zodat de mogelijkheid tot externe coaching bij het vaste aanbod van de krijgsmacht gaat horen. Militair psychologen doen fantastisch werk, maar veel defensiepersoneel voelt zich vaak meer op zijn gemak bij – en heeft ook echt baat bij – coaches en therapeuten die buiten Defensie werkzaam zijn, en die het hol van de leeuw van binnen kennen. *It takes one, to know one.* **BETV**

Vaccinatieplicht voor defensiepersoneel?

De BBTV ontvangt berichten dat sommige commandanten militairen verplichten zich te laten vaccineren tegen COVID-19. Is dat toegestaan? Kan een commandant of Hoofd Diensteenheid vaccinatie verplichten aan defensiepersoneel? De redactie bekeek de FAQ-lijst COVID-19 van het ministerie van Defensie. Dit zijn de officiële regels:

Ik ben militair. Moet ik me verplicht laten vaccineren tegen COVID-19?

Nee. De vaccinatie is in principe vrijwillig. De minister kan echter militairen in werkelijke dienst verplichten zich te laten vaccineren tegen COVID-19. Verplichte vaccinatie kan gelden voor militairen die voor de vervulling van de dienst verblijven buiten Nederland en waarbij niet-gevaccineerd zijn een verhoogd risico oplevert voor de inzetbaarheid van de krijgsmacht. Zie voor meer vragen over vaccinatie het intranetportaal van Defensie.

Mag mijn commandant vragen of ik tegen COVID-19 gevaccineerd ben?

Nee, dat mag uw commandant niet. Dit geldt zowel voor vrijwillige als voor verplichte vaccinatie. Het gegeven of iemand gevaccineerd is, valt onder het medisch geheim en hoeft niet door de werknemer meegedeeld te worden. De arts mag om dezelfde reden ook niet aan de commandant meedelen of de werknemer wel of niet gevaccineerd is.

Uw commandant kan wel aan de arts vragen hoe het zit met uw inzetbaarheid. Het niet hebben van een vaccinatie kan in sommige situaties leiden tot negatief inzetbaarheidsadvies van de arts voor u.

Okay, dat is helder. Verplichten mag dus alleen als er een 'verhoogd risico ontstaat voor de inzetbaarheid van de krijgsmacht'. Maar voor welke inzet mag een militair dan verplicht worden tot vaccinatie? Daarover heeft de staatssecretaris van Defensie het volgende vastgelegd, het gaat (op dit moment) om:

- 1 Dienstverrichtingen in het kader van Resolute Support (RS) in Afghanistan;
- 2 Dienstverrichtingen in het kader van Operation Inherent Resolve (OIR) in Irak;
- 3 Dienstverrichtingen in het kader van enhanced Forward Presence (eFP) in Litouwen;
- 4 Dienstverrichtingen in het kader van de Joint Carrier Strike Group (OP FORTIS);
- 5 Dienstverrichtingen in het kader van European Union Liaison and Planning Cell (EULPC) in Tunesië;
- 6 Dienstverrichtingen in het kader van de European Training Mission (EUTM) in Mali;
- 7 Dienstverrichtingen in het kader van de VN-missie MINUSMA in Mali;
- 8 Dienstverrichtingen in het kader van de United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL);
- 9 Dienstverrichtingen in het kader van Operation Gallant Phoenix (OGP) in Jordanië;
- 10 Dienstverrichtingen in het kader van Force Protection Middle East (FPME) in Jordanië.

Daarnaast heeft de staatssecretaris besloten dat militairen die voor de vervulling van de dienst buiten Nederland verblijven, en waarbij niet-gevaccineerd zijn een verhoogd risico oplevert voor de krijgsmacht, ook een vaccinatieplicht opgelegd kunnen krijgen. Iedere dienstverrichting buiten Nederland wordt dus afzonderlijk bekeken en beoordeeld. Als dat het geval is, krijgen de betrokken militairen daarvan zelf ook een besluit. **Kijk voor meer vragen en antwoorden in het intranetportaal. Word jou onterecht een vaccinatieplicht opgelegd? Neem dan contact met ons op.**

HELPDESK@MIJNVBM.NL OF BEL 070 3155111

Vraag het Natalie

Natalie van Os is één van de juristen van de BBTv. In deze rubriek beantwoordt zij veelgestelde vragen. Deze keer gaat het over **bevallings- en zwangerschapsverlof**.

Heb jij ook een vraag voor Natalie?

070 315 51 11

bbtv@mijnvbm.nl

VRAAG 1

Ik ben korporaal Emma P. en ik werk bij de Koninklijke Landmacht. Ik ben in verwachting en word eind van het jaar voor het eerst moeder. Ik ben me aan het oriënteren en vroeg me af hoe het precies zit met zwangerschaps- en bevallingsverlof; waar heb ik recht op?

ANTWOORD:

De Wet Arbeid en Zorg is ook op jou van toepassing. Als vrouwelijke militair heb je in verband met de bevalling recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof.

Het recht op zwangerschapsverlof bestaat vanaf zes weken vóór de dag van de uitgerekende datum. De uitgerekende datum is de vermoedelijke datum van beval-

ling. Die moet je melden aan de werkgever met een schriftelijke verklaring van de arts of verloskundige. In ieder geval geldt dat je vier weken voor de uitgerekende datum moet stoppen met werken. Je maakt dan aanspraak op twee weken extra bevallingsverlof.

VRAAG 2

Wanneer gaat het bevallingsverlof dan precies in? En hoelang maak je hier aanspraak op?

ANTWOORD

Het bevallingsverlof gaat in op de dag ná de bevalling en bedraagt tien aaneengesloten weken. Als je niet op de uitgerekende datum bevalt, maar later, dan wordt het bevallingsverlof verlengd met het aantal dagen dat je later dan

de uitgerekende datum bent bevallen.

VRAAG 3

Mijn commandant is nogal makkelijk met het opdragen van werkzaamheden. In hoeverre is hij verplicht om bij het opdragen van werkzaamheden rekening te houden met mijn zwangerschap?

ANTWOORD

Artikel 59f van het Algemeen Militair Ambtenarenreglement (AMAR) verplicht de commandant om de werkzaamheden zodanig in te richten dat rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden van de betrokken vrouwelijke militair. De militair moet hiertoe wel een aanvraag

indienen. Verder heeft de zwangere militair het recht om haar werkzaamheden of diensten af te wisselen met een of meer pauzes buiten de reguliere pauzes. De pauze/pauzes bedragen samen minstens 15 minuten en ten hoogste 1/8 deel van de voor haar geldende arbeidstijd per dag. Kort gezegd: als je 8 uur per dag werkt, dan heb je recht op minstens een extra kwartier en maximaal een uur pauze per dag. Daarnaast moet de commandant er ook voor zorgen dat jij de werkzaamheden of diensten in een bestendig en regelmatig werk- en rusttijdenpatroon kan verrichten. Verder moet de commandant jou de gelegenheid geven om noodzakelijke zwangerschapsonderzoeken te kunnen ondergaan. Daarnaast kun je als zwangere militair in principe niet worden verplicht om werkzaamheden in nachtdienst te verrichten.

Het bovenstaande is tot een periode van 6 maanden ná de bevalling ook nog van toepassing (met uitzondering van de

zwangerschapsonderzoeken uiteraard).

VRAAG 4

Mijn commandant heeft een oefening ingelast die precies drie weken voor mijn uitgerekende datum valt. Kan hij mij verplichten om ook mee te gaan?

ANTWOORD

Nee, zeker niet! Sterker nog, je mag er niet eens aan meedoen. Ook als er na jouw bevalling een oefening is gepland en deze oefening valt binnen 42 dagen ná de bevalling, dan hoef je daar niet aan mee te doen.

VRAAG 5

Tegenwoordig wordt het geven van borstvoeding erg gestimuleerd. Ik wil mijn baby straks ook graag borstvoeding geven. Is dat gewoon mogelijk?

ANTWOORD

Natuurlijk is dat mogelijk. Ook als militair heb je het recht om jouw kind borstvoeding te geven.

Je bent wel verplicht om dit aan jouw commandant te melden, maar verder heeft hij dat gewoon te accepteren. Het is zelfs zo dat de commandant hiervoor een geschikte en af te sluiten ruimte ter beschikking dient te stellen. Je hebt gedurende de eerste 9 maanden het recht om jouw werk te onderbreken om in alle rust jouw baby te voeden of de borstvoeding te kolven.

VRAAG 6

Hoelang mag je dan uittrekken voor het geven van borstvoeding?

ANTWOORD

Je mag jouw werk in beginsel zo vaak en zo lang als nodig onderbreken. Wel is het zo dat deze onderbrekingen samen ten hoogste 1/4 van de arbeidsduur per werkdag mogen bedragen. Dus als je 8 uur per dag werkt, mag je tot een maximum van twee uur per dag besteden aan het voeden van je baby.

TIP:

Sinds 1 januari 2019 heb je als partner recht op geboorteverlof voor maximaal jouw arbeidsduur per week. Tijdens dit geboorteverlof behoud je jouw volledige salaris.

Sinds 1 juli 2020 is op basis van de Wet Invoering Extra Geboorteverlof (WIEG) het geboorteverlof uitgebreid. Je hebt als partner dan, aanvullend op jouw recht op geboorteverlof, het recht op een geboorteverlof van maximaal 5 keer de arbeidsduur per week. Dit extra verlof kun je ergens in de 6 maanden ná de bevalling opnemen. Je krijgt tijdens dit extra verlof niet jouw volledige salaris, maar 75%. De uitbetaling loopt via het UWV.

The logo for BBTV, consisting of the letters 'BBTV' in a bold, red, sans-serif font, enclosed within a thin white rectangular border. The background of the entire advertisement is a photograph of a soldier in full combat gear, including a ghillie suit and a rifle, standing in a field of heather under a cloudy sky.

BBTV

Dé vakbond voor jonge militairen

De BBTV voert samen met de VBM (de grootste defensievakbond van Nederland) overleg met Defensie over allerlei zaken die ook jou aangaan. Denk bijvoorbeeld aan je salaris! Hoe meer leden zich aansluiten, hoe sterker we staan. Om de contributie hoeft het niet te laten (€ 9,91 t/m 22 jaar, daarna €10,62). Bovendien heb je als lid recht op vele kortingen, waardoor je je lidmaatschap er al snel uit hebt.

Dit zit er o.a. in je BBTV-lidmaatschap:

- Unieke 24/7 Ongevallenverzekering
- Professionele juridische bijstand
- Gratis letselschade-advocaat
- Korting op autoverzekering
- Korting op notaris
- Kazernedekking
- Hoge kortingen op A-merken in onze webshop

Word vandaag nog lid! Kijk op: [BBTV.nl](https://www.bbtv.nl)

WIJ LATEN NIEMAND ACHTER

PEUGEOT 308 SW

Bij de presentatie van de nieuwste C-klasse Stationwagen 308, toonde Peugeot ook voor het eerst haar nieuwe logo aan de wereld. Het welbekende, rechtopstaande zilveren leeuwtje heeft plaatsgemaakt voor een gedistingeerde leeuwenkop. Het Franse automerk hoopt daarmee een stap omhoog op de autoladder te zetten, want Peugeot wil meer 'upmarket' worden. De nieuwste 308 SW sluit goed aan bij deze ambitie. Het design is dynamisch en extravagant: een brede verticale grille, sportieve katachtige lijnen, verchromde accenten en slanke koplampen. De opvallendste nieuwe look is bewaard voor het sluitstuk; de kont van de auto. Boven én onder de achterraut zijn scherphoekige spoilers geplaatst, die deze Peugeot echt een eigen karakter geven. De 308 SW zal zonder meer, net als zijn voorgangers, een gewild leaseobject worden. Verschijningsdatum Nederland: begin 2022.

Motor: PureTech 130-benzinemotor
Vermogen: 130 pk
Koppel: 230 Nm
Aandrijving: voor
Transmissie: 8-traps automaat
Topsnelheid: 203 km/u
Lengte: 4,58 meter
Acceleratie: 0 – 100: 9,8 seconden
CO2-uitstoot: 118 g/km
Prijs: vanaf € 32.190

TOYOTA LAND CRUISER J300

Rots in de branding. Icoon. Onverschrokken en onvermoeibaar. Zo maar wat typering die de Land Cruiser al sinds zijn lancering in 1954 krijgt toebedeeld. Binnenkort verschijnt de nieuwste generatie: de compleet gerestylede off-roader J300. Deze laatste telg van de Japanse autobouwers oogt wat hoekiger en plomper dan zijn voorgangers, maar op de kwaliteit is beslist niet ingeboet. De J300 is lichter en heeft meer paardenkracht onder de kap, waardoor hij nu sneller en zuiniger is dan ooit. Daarnaast is er een robuust en intelligent 4x4-systeem met verschillende modi (Multi Terrain Select) en een Safety Sense-pakket met 360-camerasysteem ingebouwd. Starten doe je via een knop die je vingerafdruk herkent. De Land Cruiser is al decennialang razend populair in het Midden-Oosten en Rusland. Dat is niet voor niets, want deze zevenzitter vervoert zijn passagiers met net zo veel souplesse door de stad als door ruig terrein. In genoemde contreien vonden vooral de Cruiser-uitvoeringen met pantser en kogelwerend glas gretig aftrek. Dat zal ongetwijfeld ook weer voor de J300 gaan gelden.

Motor: V6-biTurbo
Vermogen: 415 pk
Koppel: 650 Nm
Aandrijving: 4-wiel
Transmissie: 10-traps automaat
Lengte: 4,96 meter
Acceleratie: 0 – 100: 6,7 seconden
CO2-uitstoot: 192 g/km
Basisprijs: nog niet bekend

Witboek overhandigd

De samenwerkende vakbonden, waaronder de BBTV/VBM, hebben onlangs in Den Haag een 'witboek' aan diverse Tweede Kamerleden aangeboden. In dit zogenoemde witboek staan de verhalen van zeven werknemers over de hoge werkdruk en structurele onderwaardering in de publieke sector (waar Defensie onderdeel van is). De verhalen worden aangevuld met cijfers en oplossingen.

Op de Hofplaats, pal naast het Tweede Kamergebouw, was een coffee-corner ingericht waar onder meer BBTV/VBM-voorzitter Jean Debie, FNV-bestuurder Marco Ouwehand en verschillende medewerkers uit de sector het gesprek aangingen met de aanwezige Kamerleden. Tevens werd met minister-president Mark Rutte gesproken, die ook het witboek kreeg aangeboden.

Persoonlijke portretten

Een witboek is een document dat beschrijft hoe bepaald overheidsbeleid een specifiek probleem oplost. Witboeken worden gebruikt om de lezer van informatie te voorzien, die vervolgens wordt gebruikt voor het nemen van beslissingen om dat probleem aan te pakken. In het witboek dat de bonden aanboden, staan persoonlijke portretten van publieke sector-medewerkers (een militair, leraar, politieagent, boa, e.d.) en de voornaamste problemen waar zij dagelijks op de werkvloer mee kampen. Vanwege

bezuinigingen en vastgelopen cao-onderhandelingen hebben werknemers die publieke taken uitvoeren te maken met (grote) onderbezetting, onderbetaling, hoge werkdruk, verouderde systemen, baanonzekerheid en (zeer) geringe waardering.

Elders meer verdienen

In het witboek worden tevens de harde cijfers weergegeven die de in kaart gebrachte problemen ondersteunen. Zo zijn er bijvoorbeeld de hoge uitstroomcijfers binnen Defensie in opgenomen: omdat defensiepersoneel vaak

elders meer kan verdienen dan binnen de krijgsmacht, verlaten een hoop collega's 'de baas'. Ook blijkt uit de waarderingscijfers (Personeelsrapportage Defensie) dat een groot deel (66%!) weinig tot geen plezier meer uit het werk haalt. Vergelijkbare cijfers en feiten komen ook in het onderwijs, bij de politie, waterschappen, gemeenten en de publieke omroep naar voren.

Sterke overheid

In het witboek roepen de bonden de regering op om het roer

Het witboek wordt overhandigd aan minister-president Rutte

nú om te gooien en eens daadwerkelijk te gaan investeren in een sterke overheid: in het belang van de medewerkers én in het belang van Nederland. Want ook de regering steunt op de bijna 1 miljoen medewerkers uit deze sector die ons land draaiende houden.

Campagne #steunpubliekesectornu

Met de campagne #steunpubliekesectornu vragen de verenigde bonden sinds februari van dit jaar op verschillende manieren aandacht voor de onderwaardering van de mensen in de publieke sector. Zo waren er laserprojecties op overheidsgebouwen, kregen verschillende politici een manifest aangeboden en was er een grote, online manifestatie op het Malieveld in Den Haag.

Met aanwezige Kamerleden werd een gesprek aangegaan

Noodkreet **bonden aan** **Tweede Kamer**

Eén dag voor de Nationale Veteranendag hebben de vakbonden voor defensiepersoneel (waaronder de BBTV) een indringende brief aan de leden van de vaste Kamercommissie Defensie gestuurd. In de brief roepen de bonden het aanstaande kabinet op om direct te investeren in Defensie, want anders "[...] moeten we de krijgsmacht maar helemaal opheffen, want doormodderen zoals nu is geen optie."

Enkele citaten uit de brief:

"Het zal u niet ontgaan zijn dat Defensie in de verkiezingsretoriek nauwelijks is voorgekomen, dit terwijl betreffend Ministerie haar grondwettelijke taken nagenoeg NIET meer kan uitvoeren. Eén van haar hoofdtaken i.c. het leveren van bijstand bij rampen en crises, die Defensie in het kader van de pandemie WEL had kunnen uitvoeren, werd zeer laat ontdekt. Dit heeft tot frustratie en onnodig hoge onkosten en grote risico's voor de volksgezondheid geleid. Defensie staat echt NIET op de agenda, ondanks de Krim, Oekraïne en een China dat terugverlangt naar vroeger en de huidige 'verloren' eeuw wil goedmaken en haar oude dominante positie in de wereld weer wil innemen.

Gelukkig zijn we lid van een club die NAVO heet. Alleen de contributie willen we maar niet betalen

*en we leven met de hoop dat de Amerikaanse president Biden en onze bondgenoten hier niet al te lastig over doen. Vergeefse hoop. Politici verschuilen zich achter nieuwe mogelijkheden voor militaire samenwerking met EU-partners, maar met dezelfde middelen die Defensie nu heeft, of zelfs minder. Kansloos, want onze bondgenoten gaan onze rekening niet betalen. Die lachen ons uit.
[...]*

Het leiden van Defensie vereist meer dan het lezen van een goed boek en wat folders. Transformeer 'Het Plein' naar een klein maar effectief orgaan, gedomineerd door militairen met een rechtvaardig salaris en een fatsoenlijke cao. Immers, het militaire beroep is een hoogwaardige professie. Geef Defensie tanden en laat die ontwerpen en plaatsen door de vakman bij uitstek: de Commandant der Strijdkrachten, gesteund door zijn ondercommandanten. Ontwikkel

een nationale veiligheidsstrategie die over kabinetsperioden heen gaat, laat die onafhankelijk bewaken en laat onze eigen industrie maximaal profiteren. En vind bij een volgende pandemie de weg naar de krijgsmacht. Dat kan niet moeilijk zijn, het ligt om de hoek en het scheelt heel veel tijd, heel veel geld en vaak ook mensenlevens.

Binnenkort hebben we de Nationale Veteranendag, de dag dat de Nederlandse bevolking haar Veteranen bedankt voor het dienen van de vrede, voor de risico's die zij moesten nemen en de prijs die zij daarvoor hebben betaald. Een geweldig moment om te laten zien dat u de veteranen en hun inzet serieus neemt en hun boodschap hoort. Nu het nog kan."

De volledige brief van de bonden aan de Kamercommissie Defensie kun je teruglezen via: <https://www.vbm.info/nieuws/item/4397-noodkreet-bonden-aan-tweede-kamer.html>

WK WAKEBOARDING

The Sunshine State

De 26-jarige Italiaanse wakeboard-kampioen Massimiliano Piffaretti (op de foto in actie) nam onlangs deel aan een vijfdaagse trainingssessie in Florida, USA. Samen met de internationale wakeboarding-top, waaronder 5-voudig dames-wereldkampioen Meagan Ethell, bereidde 'Massi Piffa' zich voor op het aanstaande World Championship in Pine Mountain, Georgia. De training in zonnig Florida was bedoeld om de wakeboardpro's te laten oefenen op kustwateren, mangroves en rivierdelta's met getijdewerking.

Foto: Bryan Soderlind /
Red Bull Content Pool

DE REDACTIE TIPT...

De nieuwste releases onder de loep

BOEK

Oud-landmachtmajoor **Niels Roelen** werd tijdens zijn defensieloopbaan verschillende keren uitgezonden. Over zijn missies naar Afghanistan schreef hij onder meer de bestseller *Soldaat in Uruzgan*. Onlangs verscheen **Zwarte vogel**, Roelens laatste oorlogsroman. *Zwarte vogel* vertelt het verhaal van de jonge

officieren en bloedbroeders Immo en Olav. Beiden worden uitgezonden, maar bij terugkomst blijkt dat de twee hun missie compleet verschillend verwerken. Olav pakt de draad van zijn oude leven weer op, maar Immo krijgt last van psychoses en belandt na gewelddadige incidenten achter de tralies. Hoe sterk is hun vriendschap en hoelang kun je terugvallen op een gedeeld verleden als het heden zo ver uiteenloopt? Rauw, prachtig geschreven boek. Feest van herkenning voor iedere militair. **Nu te koop voor €21,99.**

ALBUM

Wonderboy en gitaarvirtuoos **John Mayer** bracht onlangs een nieuw album uit. 'Ein-de-lijk een nieuwe plaat', verzuchtten fans wereldwijd, want de voorlaatste (*The Search For Everything*) stamt alweer uit 2017. Mayer verkent op ieder album een ander genre, van akoestische rock en blues tot pop en country. Op zijn net gereleasete plaat, **Sob Rock** genaamd, duikt hij in de wereld van de jaren '80-muziek. Denk aan Toto-synthesizers en Phil Collins-beats. Uiteraard wel overgoten met de unieke Mayer-sound, soepele gitaarriffs en hese stem. Ook de albumhoe is

volledig *Eighties*-stijl, geheel in lijn met de plaatcovers van Mayers muzikale voorbeelden uit dat tijdperk: Eric Clapton, Bryan Adams en Chris Rea. De redactie waant zich terug in de tijd – **Sob Rock** was het wachten waard. **Nu te koop voor €16,99 of te beluisteren via je streamingsdienst.**

PODCAST

Pallas Athena OORLOG & VREDE

Het War
Studies
Center van de
Nederlandse

Defensie

Academie (NLDA) startte onlangs met de podcast-serie **Pallas Athena** (vernoemd naar de Griekse godin van de oorlog). In deze podcast wordt wetenschappelijke kennis op het gebied van veiligheid, conflict en Defensie voor eenieder toegankelijk gemaakt. Om de week verschijnt een nieuwe aflevering met interessante, actuele sprekers en onderwerpen. Zo vertelt docent Militaire Strategie Han Bouwmeester over moderne Russische misleiding tijdens oorlogvoering, legt onderzoekster Sabine Mengelberg uit hoe slecht de Europese veiligheidssituatie op dit moment is en vertelt overste Mirjam Grandia hoe de Nederlandse bijdrage aan de militaire Afghanistan-operatie tot stand kwam. Toe aan meer militaire verdieping en kennis? Dan mag je Pallas Athena écht niet missen. **Gratis te beluisteren op de website van NLDA of via je streamingsdienst.**

STREET ART

In een oude scheepsloods op de NDSM-werf in Amsterdam-Noord is onlangs de graffiti en street art-tentoonstelling **STRAAT** geopend. Op 8000 vierkante meter maak je kennis met meer dan 150 werken van 130 verschillende (inter)nationale kunstenaars. De kunstwerken zijn in én speciaal voor dit nieuwe museum gemaakt en veruit de meeste van deze visuele spektakels zijn net zo groot als de muurschilderingen die je op straat tegenkomt. De redactie bracht een bezoek en was overdon-

derd: zoveel kolossale graffiti-kunst op, boven en naast elkaar imponeert en ontregelt tegelijkertijd al je zintuigen. Er hangt zelfs een volgeschilderde vrachtwagen op z'n kop aan het plafond. Gaat dat zien! **Toegangskartjes € 17,50 p/stuk.**

GAME

Veel grote games zijn door de coronacrisis uitgesteld,

maar recentelijk lanceerde gamestudio Housemarque de blockbuster **Returnal** voor de PlayStation 5. In Returnal kruip je in de huid van Selene, een astronaut die met haar ruimteschip neerstort op de verre planeet Atropos. In een buitenaardse jungle moet je het opnemen tegen duistere wezens, monsters en waanzinnig geworden goden. Dit spel is geen standaard first-person shooter, maar valt onder het gamegenre 'bullet hell': enorme felgekleurde 'kogels' vliegen op je af in voorspelbare patronen. Jij moet het ritme zo in de vingers krijgen dat je er tussendoor kunt glippen. Returnal is verkrijgbaar met een 3D-koptelefoon en nieuwe trillende controllers waarop je de regen voelt tikken. Een echte aanrader voor iedereen die in is voor een hallucinerende trip. **Te koop voor €59,99.**

DOCU

Onderzoeksbureau De Factcheckers maakte

onlangs zijn

eerste korte documentaire: **Zwijgen in het Groene Pak**. In deze openhartige docu wordt marinier Robin Imthorn geïnterviewd. Wellicht klinkt zijn naam je bekend in de oren: Robin was recent veelvuldig in het nieuws omdat hij in vijf dagen vijf marathons liep om aandacht voor PTSS en geestelijke gezondheid te vragen. In de documentaire Zwijgen in het Groene Pak vertelt Imthorn onder meer over zijn uitzending naar Afghanistan, de paniekaanvallen die hij nadien kreeg en zijn daaropvolgende traumabehandeling. Ook vertelt militair psycholoog maj. Martine Hueting hoe Defensie militairen bijstaat die met PTSS-klachten kampen en welke verschillende behandelingsvormen er tegenwoordig zijn. **Gratis te bekijken via: [youtube.com/watch?v=cD3C5b83cRI](https://www.youtube.com/watch?v=cD3C5b83cRI).**

Rijden zonder zorgen met een Aon autoverzekering

Pechhulp voor auto in het buitenland

VBM en Aon bieden alle leden een autoverzekering met een scherpe prijs aan, inclusief schade service en pechhulp buitenland. Met één alarmnummer dat 24/7 bereikbaar is, ben je zowel bij schade als bij pech verzekerd van goede hulp. Daarbij is pechhulp buiten Nederland in geheel Europa geldig. Zo ga je met een prettig gevoel de Europese weg op!

Waarom een Aon autoverzekering?

- Scherpe autopremie
- Tot 80% bonus/maluskorting
- Pechhulp in het buitenland is standaard meeverzekerd
- Onze herstelservice neemt zorgen uit handen
- Aon Schade Service standaard in uw autoverzekering

Profiteer van een autoverzekering met een scherpe premie, uitgebreide dekking en uitstekende service.

Ga snel naar
viamijnwerk.nl/vbm

Scan de QR-code met je camera en bereken jouw premie in 2 minuten!

AON
Empower Results®

DRINKWATER UIT DE LUCHT

De landmacht heeft 2 systemen in gebruik genomen die vocht uit de lucht kunnen halen om te gebruiken als drinkwater.

De systemen van het bedrijf Sunglacier Technologies zijn ontwikkeld met het oog op missies in extreme omstandigheden. In warme gebieden heb je veel water nodig en dit is niet altijd voorhanden.

Defensie speelde een belangrijke rol bij de ontwikkeling: in 2017 werd in Mali met een eerste systeem geëxperimenteerd. Toen leverde een groot apparaat een half glas water. Een nieuwere versie had het formaat van een kleine koelkast, waarmee je 28 liter kon maken in 24 uur. Maar dat model was nog steeds te groot voor het operationele domein. Uiteindelijk is de techniek doorontwikkeld naar 2 kleinere modellen.

Defensie gaat nu bekijken hoe het drinkwatersysteem past in de logistieke keten van het militaire optreden. Dat betekent dus verder experimenteren en innoveren.

(Bron: Defensie / Sunglacier)

DEENSE LUCHTMACHT TEST ELEKTRISCH VLIEGTUIG

De Deense luchtmacht gaat experimenteren met elektrisch vliegen. Twee elektrisch aangedreven Pipistrel-toestellen worden in eerste instantie geleased. De Pipistrel Velis Electro is het eerste volledig elektrische (gecertificeerde) vliegtuig in de wereld. De 2 toestellen zullen eerst gevlogen worden door ervaren piloten, maar het is de bedoeling om ze daarna in gebruik te nemen als lesvliegtuig. Luitenant-kolonel Casper Børge Nielsen: "We gaan testen welke taken we kunnen uitvoeren met elektrische vliegtuigen." Hij waarschuwt wel voor te hoge verwachtingen. Elektrisch vliegen staat nog in de kinderschoenen.

De achterliggende gedachte is uiteraard om milieuwinst te behalen, maar een bijkomend voordeel is ook dat elektrisch vliegen veel stiller is.

De Denen gebruiken nu nog de Saab T-17 als lesvliegtuig.

(Bron: Pipistrel)

NIEUW ALL-TERRAIN PATROUILLEVOERTUIG VOOR MARINIERS

Defensie gaat 179 nieuwe all-terrain voertuigen aanschaffen voor het Korps Mariniers. Staatssecretaris Visser heeft dat in juni gemeld aan de Tweede Kamer. De nieuwe voertuigen vervangen voor een deel de BV206D, de Viking en de Laro.

Er komt 1 type voertuig in 4 varianten: basisvariant, commandovoering, verkenning en een variant voor reparaties te velde. Het voertuig moet voldoende transportmogelijkheden bieden aan 4 militairen en hun uitrusting.

Er worden forse eisen gesteld aan het nieuwe voertuig. Het moet bijvoorbeeld kunnen opereren in diepe sneeuw. Uit onderzoek blijkt dat geen enkel bestaand voertuig ('van de plank') aan alle eisen voldoet. Daarom wordt gezocht naar een voertuig dat zo veel mogelijk voldoet en kan worden aangepast.

Naar verwachting stromen in 2025 de eerste voertuigen het Korps in.

‘Gehoorschade is een handicap voor het leven’

Kolonel Ron Jongejeugd

De BBTV hoort met enige regelmaat van zijn leden dat goede gehoorbescherming binnen Defensie te wensen overlaat. Ook blijkt uit recent onderzoek dat gehoorschade nog vaak voorkomt bij de krijgsmacht. Hoe valt dit probleem te tackelen? En waar moeten militairen alert op zijn? XRCise sprak met kolonel Ron Jongejeugd, hoofd afdeling Bedrijfsveiligheid CLAS. We legden hem 6 vragen voor.

1. Klopt het dat het aantal meldingen van gehoorschade is toegenomen?

“Ja, dat is het geval. In het Melding Voorvalstelsel Defensie zien we een lichte stijging van het aantal meldingen. Dat heeft waarschijnlijk meerdere oorzaken. Enerzijds is de meldingsbereidheid door defensiemedewerkers omhoog gegaan – een ontwikkeling die ik overigens toejuich, want zo weten wij waar we extra alert op moeten zijn. Daarnaast is er meer aandacht voor gehoorschade gekomen, waardoor defensiecollega’s zich bewuster zijn geworden van het belang van goede gehoorbescherming. Omdat er nu dus meer awareness is, wordt er ook eerder aan de bel getrokken. Momenteel staat gehoorschade op de 2e plaats als het gaat om aantallen meldingen (nummer 1 zijn verkeersongevallen van defensiepersoneel).”

2. Beschermt de uitgereikte gehoorprotectie goed genoeg?

“Iedere militair krijgt standaard de gele oordoppen verstrekt. Er wordt nog wel eens neerbuigend over die doppen gedaan, maar dat is onterecht: we hebben er kwaliteitsmetingen mee uitgevoerd en daaruit bleek dat ze bijzonder goede geluidsbescherming bieden. Ze dempen zelfs beter dan sommige Peltor-oorkappen. Er zit echter één nadeel aan; de gele doppen dempen alles, dus ook de stem van de groepscommandant bijvoorbeeld. Voor statische schietoefeningen zijn de oordoppen dan ook prima, maar voor tactische scenario’s zijn ze minder geschikt omdat ze ook al het omgevingsgeluid dempen.”

3. Welke middelen zijn nog meer beschikbaar?

“Op alle plaatsen waar dubbele gehoorbescherming gedragen móet worden (bijvoorbeeld op binnenschietbanen), zijn Peltor-oorkappen aanwezig. Die kappen kunnen over de oordopjes gedragen worden zodat de maximaal haalbare geluidsdemping bereikt wordt. Voor technische functies, die bijvoorbeeld met harde omgevingsgeluiden van een werkplaats te maken hebben, zijn vaak op maat gemaakte oordoppen beschikbaar. Daarnaast kan iedere militair de Combat Arms Earplugs aanvragen. Deze earplugs hebben een inschakelbare dubbele werking: ze dempen ‘zware’ geluiden (zoals explosies en machinegeweervuur), maar laten tegelijkertijd spraakgeluiden door. Ideaal dus voor operationele inzet. Militairen die de Combat Arms earplugs aanvragen, krijgen die door Defensie uitgereikt. Kortom, vraag die earplugs gewoon aan!

Daarnaast proberen we ook steeds meer ‘aan de voorkant’ mee te denken met de militair. Neem bijvoorbeeld het VOSS-project. Hier is voorzien dat de manoeuvre-soldaat de C4I-gehoorbeschermingsmiddelen krijgt uitgereikt.”

'Durf 'stop-stop-stop' te roepen als je gehoorbescherming niet goed zit'

4. Krijgt het belang van goede gehoorbescherming nu prioriteit binnen Defensie?

"Er zijn zeker goede stappen gezet, maar we zijn er nog niet. Een deel van het probleem ligt op het organisatorische vlak. Daar bedoel ik het volgende mee: als je op de schietbaan ligt en je hebt storing aan je wapen, dan weet iedere militair wat hij moet doen (vinger van de trekker, stop-stop-stop, kijken wat er aan de hand is). Maar als iemand een oorplug verliest tijdens een schietoefening, dan gaat men vaak gewoon door, met alle risico's van dien. Daarom wil ik iedereen op het hart drukken: durf 'stop-stop-stop' te roepen als je gehoorbescherming niet goed zit. Dat moet een ingebakken

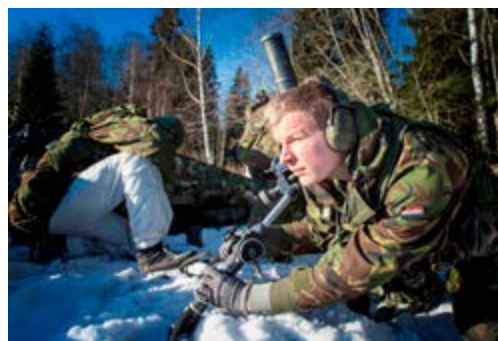
procedure worden. Een wapenstoring heb je soms binnen een paar minuten opgelost, een gehoorbeschadiging is een handicap voor het leven."

5. Uit onderzoek bleek onlangs dat veel militairen uit schaamte niet altijd melding durven maken als zij hun gehoorbescherming verliezen tijdens een schietsessie. Hoe kan dat probleem aangepakt worden?

"Daar moeten we echt vanaf; die barrière van schaamte moet doorbroken worden binnen onze organisatie. Het kan niet zo zijn dat een infanterist de schietoefening van zijn peloton niet durft te onderbreken omdat zijn gehoorbescherming 10 meter verderop op de grond ligt. Hij – en zijn peloton – moeten zich realiseren dat als je je gehoor ernstig beschadigt, de kans groot is dat je het operationele, militaire vak helemaal niet meer kunt uitoefenen. Het moet net zo normaal worden om een schietsessie stil te leggen vanwege het ontbreken van goede gehoorbescherming, als door een medische noodzaak of het overtreden van het veiligheidsprotocol. In 2020 waren er in het Peoplesoft-meldsysteem 35 meldingen van gehoorschade. Ik denk dat het werkelijke aantal hoger is, maar dat men uit schaamte, angst of nalatigheid niet altijd melding maakt. Een cultuurverandering, waarin men wel aan de bel trekt (ook in de hitte van de strijd), moeten we ons als doel stellen."

6. In hoeverre kunnen risico's uitgebannen worden?

"Ik denk niet dat we de illusie moeten hebben dat we een volledig risicovrije beroepsgroep kunnen worden. Defensie blijft een hoog-risico-organisatie, dus bepaalde risico's horen nu eenmaal bij het vak. Maar gelukkig is het belang van bedrijfsveiligheid enorm gegroeid en is er steeds meer awareness over onder andere gehoorschade. Dat geldt natuurlijk defensiebreed, voor alle krijgsmachtonderdelen. Het mortier-ongeluk in Mali heeft iedereen goed wakker geschud. Naar aanleiding van dat fatale ongeval heeft de focus op veiligheid een hoge vlucht genomen. Ook binnen de opleidingen – neem bijvoorbeeld het leren camoufleren van voertuigen: moet dat de allereerste keer ook 's nachts, in het pikkedonker, gebeuren? Moeten we dan een vermoeide militair-in-opleiding met camouflagenetten het dak van een Bushmaster opsturen? Of doen we dat de tweede keer, nadat hij het een keer bij daglicht heeft beoefend? Dit soort praktijkvoorbeelden moeten we samen onder de loep leggen om het veiligheidsprotocol te optimaliseren, want: *mission first, safety always.*"

'Mission first, safety always'

'Kortom, vraag die earplugs gewoon aan!'

Defensie springt bij

Honderden mensen geëvacueerd, wegen begaanbaar gemaakt, tienduizenden zandzakken gevuld, een noodbrug gebouwd. Medio juli wordt Limburg geteisterd door wateroverlast. Met zo'n 800 militairen en materieel biedt Defensie (dag en nacht) hulp aan de getroffen regio. De week in beeld.

Special

Forces

Delta Force zoekt samenwerking met Inuit

Amerikaanse SF-eenheden hebben vergevorderde plannen voor samenwerking met leden van de oorspronkelijke gemeenschap in arctisch gebied. In deze noordelijke poolregio's (Alaska, Noord-Canada en Groenland) wonen verschillende stammen, zoals de Inuit en de Saami, die heer en meester zijn in het overleven onder de zwaarste omstandigheden. Eenheden als Delta Force en 10th Special Forces Group hopen een intensief samenwerkingsverband op te zetten om zo hun winter warfare-programma uit te breiden met speciale overlevingstechnieken, terrein-oriëntatie en kennis over de arctische ecosystemen. Een van de initiatiefnemers, Colonel K. D. Stringer: "Door te leren van regionale Inuit-stammen, zijn onze Special Forces straks in staat om lange verkenningen in poolterrein uit te voeren, zee- en luchtverkeer in geïsoleerde gebieden te monitoren en illegale Russische en Chinese activiteiten in 'the Arctic' te signaleren."

SOF-support flink uitgebreid

De Nederlandse krijgsmacht gaat de komende jaren flink investeren in SOF-support. Het belang van Special Operation Forces groeit al tijden, maar speciale operaties vragen ook om specialistische ondersteuning. Daarom is onlangs de SOF Supportcompagnie (SOF SPTcie) opgericht om het KCT te ondersteunen en de SOF Support Troop (SST) om NLMARSOF bij te staan. In deze Support-eenheden zijn onder meer medische, logistieke, inlichtingen-, genie- en explosieven-specialisten ondergebracht. Daarnaast gaat een compagnie van de Luchtmobiele Brigade en van het Korps Mariniers zich speciaal toeleggen op SOF-support. Met deze extra ondersteuning zullen Nederlandse special forces sneller, explosiever en met meer slagkracht (wereldwijd) ingezet kunnen worden.

Nieuw Brits regiment voor Sahel

Het Verenigd Koninkrijk gaat een nieuw Ranger Regiment oprichten voor speciale operaties op het Afrikaanse continent. Volgens de Britse C-LAS, generaal Mark Carleton-Smith, zijn verschillende landen in de Sahara-regio broeiesten voor gewelddadig, religieus extremisme – en dat zal in de komende 25 jaar verergeren, omdat de populatie daar razendsnel groeit. Het nieuwe regiment zal gemodelleerd worden naar de commandostructuur van de Amerikaanse groene baretten. Gen. Carleton-Smith wil haast maken met het opzetting van het regiment: "Alle kennis over terrorismebestrijding die we hebben opgedaan in Irak en Afghanistan kunnen we nu inbrengen in de opleiding voor de nieuwe club. Ons werk in het Midden-Oosten is een specialistische sport, inclusief de culturele dimensie die erbij komt kijken. We hebben daar een soort militaire 'huisstijl' ontwikkeld en die willen we uitbreiden in de Afrikaanse Sahel." Eind 2021 wordt het nieuwe regiment officieel opgericht.

Sergeant-majoor Buddy groeide op in het rauwe Rotterdamse Spangen, waar het leven hem geen makkelijke start gunde. Zijn onveilige thuissituatie noodzaakte hem op 12-jarige leeftijd het ouderlijk huis te verlaten en het vanaf dan helemaal zelf te rooien. Van jongs af aan streefde hij één doel na: militair worden bij de krijgsmacht. Inmiddels is Buddy Defensie-recruiter en inspireert hij nu zélf jongeren om hun droombaan binnen Defensie te verwezenlijken. “Mijn wil om militair te worden, hield me in mijn jeugd op het rechte pad. Ik kon me geen strafblad permitteren.”

Defensie-recruitment innoveert

Hoe zag jouw weg naar het Defensie-recruitment eruit?

“Ik startte als 20-jarige bij het schoolbataljon in Ermelo. Kort daarna ging ik op uitzending naar Bosnië met SFOR-9. Bij terugkomst werd me gevraagd of ik niet naar de KMS wilde. Dat leek me een mooie stap in mijn loopbaan – ik heb wat dat betreft vaak het geluk gehad dat ik de juiste mensen boven me had, die om me gaven en me stimuleerden door te groeien binnen de organisatie. Mijn eerste sergeantsfunctie draaide ik als verbindelaar bij 11 Tankbataljon. Daarna heb ik onder meer gewerkt bij de Stafcompagnie van Luchtmobiel en als instructeur op de school verbindingdienst. Iets meer dan vijf jaar terug solliciteerde ik bij de afdeling Werving en Selectie van het Dienstencentrum Personeelslogistiek, waar ik nu als medior recruiter werk.”

Je staat bekend als ‘Buddy bij Defensie’. Is dat ook je functie binnen de afdeling?

“Nee, dat is het niet (lacht, red.). Buddy is wel mijn echte voor- naam, maar het is onbedoeld een soort *brand* geworden. Als recruiter laat ik online zien waar ik aan werk, door te vloggen bijvoorbeeld. Ik wil graag laten zien waar wij ons, als krijgsmacht, mee bezighouden. Daardoor weten mensen me te vinden en word ik onder andere (steeds vaker) voor evenementen uitgenodigd. Dan grijp ik op zo’n evenement de kans om het verhaal van Defensie over te brengen. ‘Buddy bij Defensie’ is dus eigenlijk, zonder plan vooraf, groot geworden op social media. Ik hoor wel eens van collega’s: “Ik val met jou in slaap en sta weer met je op.”

Hoe ziet jouw werk als Defensie-recruiter eruit?

“Een belangrijk onderdeel is het geven van voorlichtingen, zowel op locatie als online, voor alle verschillende niveaus (van man- schap tot officier). Daarnaast begeleiden we de kandidaten in hun traject naar een baan bij Defensie. Dat varieert van advies over sporttrainingen voor de keu- ring tot tips voor het gesprek met de aanstellings-adviescommis- sie. We verzorgen als recruiters ook regelmatig voorlichtingen op scholen en studiebeurzen. Daar spreken we met jongeren, maar zeker ook met hun ouders. De generatie ouders van nu is van ná de dienstplicht. Zij ken- nen Defensie dus nauwelijks en ze weten al helemaal niet welke mogelijkheden de krijgsmacht allemaal biedt. We moeten de ouders dus ook goed informeren en eventuele vooroordelen pro- beren weg te nemen.”

Welk verhaal vertel jij?

“Ik vertel het Defensie-verhaal zo eerlijk mogelijk. Dat kan bijvoor- beeld gaan over de bijzondere kameraadschap die er onderling is, en die je nergens anders vindt, of dat het in een militaire oplei- ding soms écht afzien is, of dat je tijdens een missie de ellendigste armoede aan je netvlies voorbij kunt zien trekken. Maar ik kan iemand met een vmbo-diploma die ambitie bij de krijgsmacht heeft, ook het advies geven om eerst zijn mbo-diploma te halen, voordat hij bij ons solliciteert. Bij bepaalde onderdelen heb je niet altijd de tijd om naast je werk ook nog te studeren. Als je bij Luchtmobiel gaat opwerken voor een uitzending bijvoorbeeld, kan je studie er tijdelijk bij inschieten. Mocht je in de toekomst plannen

voor de KMS hebben, dan is het efficiënter om eerst je mbo in de burger te halen. Daar heeft de krijgsmacht uiteindelijk ook baat bij. Kandidaten – en hun ouders – zijn weleens verbaasd over zulk advies, maar de eer- lijkheid wordt erg gewaardeerd. Daarmee maken we onze organi- satie op termijn ook sterker, want ik wil niemand onder valse voor- wendselen naar binnen halen.”

Welke vragen krijg jij als recruiter vaak op je afgevuurd?

“De vragen gaan meestal over wat er op dat moment in de actualiteit is. Nu komen er veel vragen over sociale (on)veiligheid binnen Defensie. Dat onder- werp kwam groot in het nieuws onlangs, nadat twee vrouwe- lijke luitenant-kolonels, Gwenda Nielen en Claudia Redout, beslo- ten de krijgsmacht te verlaten. Ze gaven een dubbelinterview in een grote krant over hun tijd bij Defensie en dat ze het gevoel hadden altijd tegen vooroordelen en uitsluiting te moeten strijden. Dat nieuws bereikt jongeren en hun ouders ook en daar willen ze dan alles over weten. Een andere vraag die erg vaak terugkomt: wanneer gaan de vacatures bij de Marechaussee weer open? Er staan namelijk een hoop kan- didaten te springen om naar de KMar te gaan.”

Wat is daar de reden van, denk je?

“Dat is altijd zo geweest. De KMar heeft dan ook nauwe- lijks een vullingsprobleem. Het heeft vermoedelijk te maken met de zichtbaarheid van de Marechaussee: als je op vakantie gaat, zie je KMar-medewerkers op Schiphol, bij paleizen en

objecten zie je Hoog Risico-beveiligers, in het verkeer zie je 'blauwe' motorrijders en op de snelweg knallen BSB-auto's met zwaailichten voorbij. Die zichtbaarheid hebben andere defensieonderdelen veel minder. De gemiddelde burger heeft geen idee wat een artillerist of genie-duiker precies doet."

Momenteel heeft Defensie meer dan 9000 openstaande vacatures. Hoe wil de krijgsmacht dat probleem aanpakken?

"Daar werken verschillende afdelingen aan. De afdeling Arbeidsmarkt-communicatie werkt aan strategieën om de juiste doelgroepen op social media en in advertenties en reclames aan te spreken. Dat stemmen ze nauwkeurig af op de behoefte: zijn er bijvoorbeeld technuten nodig, dan worden daar campagnes voor gemaakt. Maar er is ook ruimte om te experimenteren. Zo ben ik bijvoorbeeld betrokken bij het Defensie E-sports/Serious Gaming-project. Daarmee willen we een brug slaan naar de burgermaatschappij, want gaming is natuurlijk razend populair.

Maar we gebruiken E-sports ook voor *gamification*. De toepassing *gamification* is ontwikkeld om door middel van iemands game-gedrag zijn/haar competenties in kaart te brengen. Met andere woorden: we nodigen jongeren uit voor een evenement waar games gespeeld worden, zoals Counter Strike en League

Jongeren kunnen me dan vragen stellen over Defensie of over hun sollicitatietraject. Maar er wordt bijvoorbeeld ook gewerkt aan een app waarin kandidaten hun eigen sollicitatieprocedure kunnen volgen. Die app moet gaan bijdragen aan een snellere instroom van personeel. Vroeger duurde het traject van

of Legends. Tijdens het gamen analyseert een computerprogramma iemands vaardigheden. Die vaardigheden kunnen we vervolgens vertalen naar de vaardigheden die benodigd zijn voor verschillende militaire functies. Als iemand dan hoog scoort op bepaalde competenties, dan kunnen we die persoon heel gericht advies geven over de functie die echt bij hem/haar past."

Defensie heeft vol ingezet op het digitale domein?

"Zonder meer. We beseffen heel goed dat jongeren zich voornamelijk op de digitale snelweg begeven. En daar moeten wij dus ook zijn. Als recruiter houd ik bijvoorbeeld WhatsApp-spreekuur.

spijkerbroek naar uniform geregeld 4 tot 5 maanden (alleen de keuring). Die tijd willen we flink naar beneden halen. Uiteraard blijven we naast digitaal ook aan fysieke recruitment doen. Dat zal nooit verdwijnen. De kracht zit 'm in het bespelen van beide werelden. Wat dat betreft spreek ik net zo graag met jongeren op de Wereldhavendagen, als met kandidaten tijdens een webinar.'

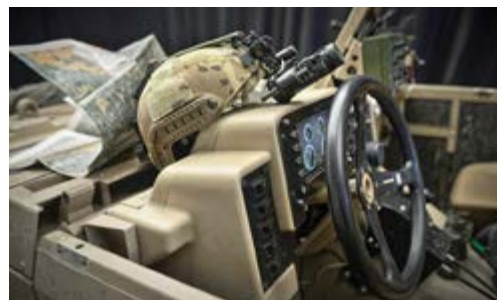
**Graag verder lezen of meer zien?
Volg Buddy bij Defensie op zijn Instagram-, Facebook- of LinkedIn-account.**

Declareren **kosten** dienstreizen

Door de COVID-beperkende maatregelen in het openbaar vervoer (OV) konden defensiemedewerkers met een OV-kaart voor woon-werkverkeer met eigen vervoer naar hun werkplek reizen. Dit mocht gedeclareerd worden als dienstreis. De declaratie gold zowel voor de kosten van de dienstreis als voor parkeerkosten.

Vanaf 1 juli zijn de beperkingen voor het reizen met het openbaar vervoer (OV) opgeheven, maar niet iedereen is al volledig gevaccineerd tegen corona. Daarom mogen medewerkers met een OV-kaart de kosten van reizen met eigen vervoer om naar de reguliere werkplek te gaan, blijven declareren als ze geen gebruik willen maken van het OV. Dit geldt tot **1 september 2021**. De medewerker moet hiervoor in DIDO een dienstreis aanvragen bij de leidinggevende. Na 1 september vervalt de regeling.

Van militaire **aanstelling** naar burgeraanstelling

Als een militair na het verlaten van de werkelijke dienst aangesteld wordt als burgerambtenaar, kan deze er voor kiezen de overgebleven verlofuren van het lopende kalenderjaar **over te laten boeken naar de nieuwe aanstelling**. De militair moet dan binnen 14 dagen na het verlaten van de werkelijke dienst een burgeraanstelling hebben. Van de overblijvende verlofuren (vakantieverlof of overgangsverlof) wordt een maximum aantal uitbetaald. Dit maximum is 2x het aantal verlofuren per jaar waarop men recht heeft. Op de Defensie Startpagina P&O kun je terecht voor aanvullende informatie over deze regeling.

AOV Loyalis voor defensiepersoneel

Een ongeluk zit in een klein hoekje. Dat geldt zeker voor werknemers in dienst van Defensie. Daarom kan het verstandig zijn een arbeidsongeschiktheidsverzekering (aov) af te sluiten. Met een aov ben je verzekerd als je jouw werk niet meer kunt uitvoeren. Je krijgt dan een vergoeding, ter vervanging van het inkomen dat je misloopt. Bij verzekeraar Loyalis kunnen defensiemedewerkers (burger en militair) voordelig een aov afsluiten. De premiekorting kan **dankzij collectieve afspraken met het ministerie van Defensie oplopen tot 22%**. Daarmee ben je in ieder geval verzekerd van een stabiel inkomen tot aan je AOW-leeftijd, mocht je iets overkomen. De verzekering is in de plaats gekomen van IPAP Plus. Defensiepersoneel kan via Mulan intekenen voor de aov van Loyalis.

Loyalis

FILMRUBRIEK

The Ice Road

In *The Ice Road* zien we Liam Neeson zoals we gewend zijn: als onderkoelde held, ditmaal in de huid van trucker Mike. Als in het afgelegen puntje van Canada een diamantmijn instort, moet Mike aan de bak en de mijnwerkers redden. Hij trommelt wat matties op en het truckersteam gaat op weg. Niet gewoon over de A2 maar over een enorm bevroren meer. Helaas heeft de dooi niet ingezet... Als er ook nog een bad guy ten tonele verschijnt, begeeft het team zich – letterlijk – op glad ijs!

Niks vreemds aan

In 'Niks vreemds aan' volgen we een aantal mensen dat een avondje gaat swingen. Niet in de club maar lekker met elkaar oftewel: partnerruil. Suus (Ilse Warringa, je weet wel, van de Luizenmoeder) is op zoek naar wat meer spanning met haar degelijke man Mark. Tegenwoordig zo geregeld natuurlijk, je slingert gewoon even een app aan en dat leidt tot een ruilavondje met een flitsend koppel. In de flat ernaast ontdooit de buurvrouw als ze een woest aantrekkelijke, naakte man op haar balkon betrapt. Corrigerend ondergoed, miscommunicaties en gesabbel op tenen, niks vreemds aan toch?

Don't Breathe 2

De blinde gek is terug, of beter gezegd eigenlijk: nooit weggeweest. In deel 1 werd hij door drie vrienden thuis overvallen en die deden een bizarre vondst in zijn kelder. Dat liep gigantisch en vooral bloederig uit de klauwen. De oude man leeft nu een lekker teruggetrokken leven met een jong weesmeisje dat hij opvangt. Klinkt ook niet heel fris toch? Op een dag staat er weer een groep criminelen op zijn stoep en die nemen het meisje mee. Dat laat die blinde niet zomaar gebeuren natuurlijk. Geweld en griezeligheid spatten weer van het scherm af.

The Courier

Weer eens een lekker ouderwets goede spionagethriller. *The Courier* vertelt het waargebeurde verhaal van de onopvallende Britse zakenman Greville Wynne. Voor zijn werk reist hij regelmatig naar Oost-Europa en dat komt de Britse geheime dienst MI-6 en de CIA wel goed uit. Ze spannen hem voor hun karretje en zo speelt Wynne een hoofdrol in één van de grootste internationale conflicten in de geschiedenis; de Cuba Crisis. Zijn missie: informatie verzamelen en zo een nucleaire oorlog voorkomen. Pittig klusje voor een brave ingenieur!

ZANDHAZEN

LID WORDEN VAN DE BBTV?

DAAROM!

Uit de opleiding gezet?

In oktober 2020 begon een marinier vol goede moed aan de opleiding voor brandwacht. Hij startte met het vak Voertuigbediening Pompen. Een pittig vak, zo ondervond hij. Het theorie-examen haalde hij uiteindelijk net. Toen hij het daaropvolgende praktijkexamen niet haalde, werd hij tot zijn grote teleurstelling direct uit de opleiding gezet.

De BBTV heeft daartegen bezwaar gemaakt. We hebben onder meer aangekaart dat het vreemd is dat hij geen herexamen had mogen doen. Volgens de opleidingsreglementen had hij wel degelijk recht op een herexamen. Defensie heeft vervolgens het bezwaar gegrond verklaard en besloten dat hij alsnog een herexamen mag doen. Kijk, daar doen we het voor. De BBTV laat niemand achter.

